

13
GEBODEN
DE PREQUEL

B O G A E R T S

13
GEBODEN
DE PREQUEL

WWW.LANNOO.COM

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

OMSLAGONTWERP | Wil Immink Design

ZETWERK | Banananas

13 Geboden is a trademark of Medialaan/Menuet

VTM is a trademark of Medialaan/licensed by Medialaan

Elke gelijkenis met bestaande gebeurtenissen en/of personen berust op louter toeval.

Als u opmerkingen of vragen hebt, dan kunt u contact opnemen met onze redactie:
fictie@lannoo.com

© Uitgeverij Lannoo nv, Tiel, 2018

D/2018/45/655 – NUR 331-332

ISBN: 978 94 014 5547 3

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

‘Wanneer er dingen waren gebeurd die je leven en je lijf als met een verroeste spijker compleet hadden opengehaald, vroeg je je de eerste dagen erna af of je nog wel in leven was of niet. Dat was het begin van die oneindig lange reeks dagen waarop je je afvroeg hoe alles zou zijn gelopen als dat niet was gebeurd. Het was een foltering om naar dat tweede en denkbeeldige leven te moeten kijken, dat voortgleed in een even denkbeeldig landschap. Elke keer weer, vaak dag na dag, soms uur na uur.’

*Peter Devriendt
Inspecteur
Federale Gerechtelijke Politie*

Proloog

Vier maanden geleden.

‘Ik heb eindelijk Het Sprookjeskasteel teruggevonden. Een echt mirakel.’

‘Na al die jaren?’

‘Vijfentwintig jaar, drie maanden, zes dagen. Ik zei toch dat het een mirakel was?’

‘En hoe heb je het dan teruggevonden?’

‘Met hulp van de prins nota bene, anders best een aangename man, zo lijkt me. Zelfs mannen zoals hij worden als was in de handen van een vrouw, als die het tenminste goed weet aan te pakken.’

‘Het lijkt inderdaad op een sprookje. Maar je hebt die man toch niet...’

‘Wat dacht je?’

‘En je weet heel zeker dat het om Het Sprookjeskasteel gaat en dat je niet iets anders hebt gezien?’

‘Er is niet de minste twijfel. Het leek of de tijd had stilgestaan. Die geur was er nog steeds, die stank die een mens nooit vergeet. Het was nog volledig intact, zelfs het nummer was nog goed leesbaar, alsof de jaren er geen vat op hebben gehad.’

‘Dertien?’

‘Ja. We moeten ons haasten, want er rest ons bitter weinig tijd, dat weet je. We hebben er alle belang bij dat de voorbereiding haarfijn helemaal klopt, want anders...’

‘Een goede voorbereiding is het halve werk, zo wordt gezegd.’

‘Ik ben zo blij dat ik op jou mag rekenen.’

‘Waarom ben ik er anders, mama? Het was tussen ons natuurlijk ooit anders. Maar ik ben zo blij dat we elkaar na al die jaren hebben teruggevonden.

‘Ja. Maar we moeten wel zorgen dat ons leven niet nog eens geroofd zal worden.’

1

De nette zestiger met een grijs ringbaardje en twee diepe lijnen in het voorhoofd keek wat afwezig op zijn horloge. Peter Devriendt legde na wat geblader het glossy magazine met de foto's van te mooie mensen in hun te mooie huizen tussen het betoverend mooie groen met zijn linkerhand weer op het lage tafeltje tussen de twee comfortabele roodfluwelen banken in. Met zijn rechterhand greep hij gelijktijdig en haast blindelings naar zijn heuptas die tegen hem aangeleund lag en haalde *Orakelnacht* van Paul Auster tevoorschijn, het boek dat op een onnavolgbare manier vertelde over een man wiens geloof in de werkelijkheid werd ondermijnd. Het was zijn lievelingsboek, beduimeld, met aantekeningen in potlood op alle mogelijke plaatsen, kapot gelezen. De eerste zinnen kende hij woord voor woord uit zijn hoofd: 'Ik was heel lang ziek geweest. Toen de dag aanbrak dat ik uit het ziekenhuis werd ontslagen, kon ik nauwelijks lopen, wist ik nauwelijks nog wie ik was.'

Was dat wat hem te wachten stond als het nog erger zou worden?

De afspraak bij de dokter kon behoorlijk uitlopen, was een dame een paar minuten geleden in de wachtkamer komen zeggen. Er was dus nog wat tijd voordat dat ellendige belletje zou rinkelen en hij als de hond van Pavlov zou moeten opveren. Contact met de andere wachtenden was er niet of nauwelijks. Bij de dorpsdokter was dat anders, daar werd het tonen van een litteken niet geschuwd. Hier werden de onvolmaaktheden niet getoond, er werd zelfs niet over gefluisterd, laat staan gesproken. Over de

geest die het lichaam langzaam aan het overnemen was, werd gezwegen.

Niemand op het bureau wist dat inspecteur Peter Devriendt een geofende lezer was en thuis was in de internationale literatuur. Dat bezorgde hem binnenpretjes als het weer eens op woorden of zinsconstructies aankwam en zijn hulp werd gevraagd maar zelden echt werd gewaardeerd. Een geheim tussen de vele andere geheimen die hij als een bezem achter zich aan sleepte, zo als een straatveger.

Hij werd gezien als eigenwijs, stug en onbuigzaam, wist hij. Dat was de laatste jaren niet beter geworden. Hij besepte maar al te goed dat hij het etiket 'uitgeblust' had. Peter Devriendt had zich nooit echt thuis gevoeld in dat zootje van de Federale Gerechtelijke Politie in Aalst, alles met hoofdletters. FGP. Misschien daarom was hij zijn hele carrière inspecteur gebleven, als je al over een carrière kon spreken.

Neem nu zijn chef, commissaris Liesbet Dujardin. Ze bezat de drie belangrijke e's van de ideale politievrouw, zo werd gezegd: energiek, efficiënt, empathisch. Al kon je door de vlagen narcisme aan dat laatste soms wel twijfelen. Ze rook op haar veertigste naar macht, design en duur parfum. Ze stond haar mannetje in gesprekken over voetbal en de wereld van motoren en blinkende bolides en troefde haar collega's met opmerkelijk gemak af tijdens schietoefeningen. En toch was ze zo populair dat iedereen graag met haar gezien wilde worden. Zelfs de sterren en strepen van het hoge politiekader, zo werd gefluisterd.

En dat gold ook voor inspecteur Simon Roelandts, maar half zo oud als hij, grofgebekt, glad als een aal, met luidruchtige muziek op zijn luxehoofdtelefoon en met een ruige volle baard, even ruig als de rockmuziek, waarvan hij elke band scheen te kennen. Hij was daarentegen oeverloos monotoon in zijn kledingkeuze: geruite hemden en stoere jeans. Hij was nu al bezig met het uit-

dokteren van zijn promotie tot hoofdinspecteur. Iemand die hen niet kende, zou nooit durven vermoeden dat hij en Roelandts een team vormden.

Opeens ging de bel. Devriendt stond op, pakte zijn tas en stak tijdens het lopen naar de witte deur zijn boek weer op zijn plek. Over goed een halfuur zou hij hopelijk weer een paar kilo's lichter wegen.

Zelfs het uiteindelijke besef dat een mens nooit echt in het reine komt met alles wat in het verleden is gebeurd, kon je als een soort opluchting beschouwen. Letterlijk de woorden van de jonge zielenknipper toen hij zoals altijd het getuigschrift van verstrekte hulp en het voorschrift over de tafel schoof en routineus de bankbiljetten in zijn portefeuille deed belanden. Het lag er maar aan vanuit welk perspectief je de dingen bekeek, voegde hij toe, zonder de patiënt in de ogen te kijken. Een handdruk, tot de volgende keer, een druk op de knop naast hem, het belletje dat in de wachtkamer ging, de volgende.

Buiten nam Peter Devriendt op automatische piloot de weg naar waar het geduldige licht van de kaarsen als een trouwe vriend op hem wachtte. Het was een ritueel geworden.

Het ogenblik waarop hij na de zoveelste consultatie in zijn dagboek zijn hoofd leeg schreef, was immers heilig. Niemand hoefde het te weten, niemand zou het weten. Die woorden konden immers het einde betekenen van alles waarvoor hij altijd zo hard had gestreden.

2

*J*e leeft pas wanneer er iemand uit je naaste omgeving sterft, wordt gezegd. Dat kan raar klinken, maar toch is het zo. Ik kan het weten, want ik heb het meegemaakt. Tot driemaal toe zelfs.

Je ouders kun je niet kiezen. Een wet van de natuur. Je kunt alleen proberen om je aan hen aan te passen. En dan nog. Het is vaak een zaak van buigen of barsten. Alhoewel. Mijn moeder is compleet dement gestorven. Van mijn vader heb ik op het einde van zijn leven alle mogelijke vernederingen moeten ondergaan. Hij besepte het niet meer. Soms is het evenwel verleidelijk een poging te wagen om de natuur te misleiden. Daarvoor moet je je ziel in brand steken.

Ik heb dat gedaan.

Je grootouders daarentegen kun je wel kiezen. Ik bedoel, je kunt bepalen of en hoe vaak je hen wilt zien en hoe intens dat contact zal zijn. Het verlies van mijn grootmoeder was dan ook het ergste wat me ooit is overkomen. Ik vraag me zelfs af of ik er ooit overheen zal komen. Terwijl ik de warme hand van de brandweerman in die van mij voelde op het ogenblik dat hij me met alle macht van het inferno wegtrok, keek ik naar een toren van vuur die de hemel in brand leek te steken.

Ik was pas twaalf.

De onblusbare liefde voor mijn lievelingsnichtje was ook mijn keuze. Ze had immers alles wat mijn dochter niet had: doorzettingsvermogen, intellect, sobere levensstijl, spaarzaamheid. Maar bovenal was haar liefde onvoorwaardelijk. Ze stierf niet, maar ze is wel dood. Door het vuur dat tot tweemaal toe haar leven teister-

de, werd ook mijn eigen leven tot in zijn wortels aangetast. Nee, de tijd heelt niet alle wonden, want met de leeftijd worden de littekens dieper dan ooit.

Ik kan daarvan meespreken.

Ze moesten me hier in de Sint-Jobkapel bezig zien. De woorden die ik hier nu in mijn dagboek neerschrijf, zijn een hulpmiddel om me later dingen te herinneren die ik was vergeten of misschien wel had verdrongen. Een tweede geheugen is altijd handig. Ik beseft dat die dingen ooit tegen me kunnen worden gebruikt, maar ik neem een berekend risico. Ik kan de woorden natuurlijk later ook als een soort alibi gebruiken, vooral als het water ooit tot aan mijn lippen zou komen te staan, heb ik zitten denken. Opportunisme heb ik altijd wel in me gehad. Zonder overleeft een mens niet.

Nee, ze kennen me niet. Niemand kent me echt. Soms herken ik zelfs mezelf niet.

Ik blijf vechten. Ik kan niet anders. Mijn God.

Straks zal ik hier weer een kaars aansteken en geduldig zitten wachten tot ze over de helft is opgebrand. Ik houd van dat licht.

Toch vrees ik de dag dat mijn eigen hoofd met een knal uiteen zou kunnen spatten en ik dan verteerd zou worden door het vuur dat ik binnen in mijn lijf voel branden en dat ik maar niet gedooft krijg.

Het vuur heeft blijkbaar wat met onze familie.

3

Die avond besloot Peter Devriendt in het anonieme woonblok in de Aalsterse binnenstad eindelijk te doen wat hij zich al weken had voorgenomen.

Hij knipte de lamp aan op het afgeleefde bureau tegen de muur van zijn woonkamer, schoof een stoel bij, haalde de vulpen met zwarte inkt uit het doosje, waarin ze de meeste tijd had doorgebracht sinds hij ze cadeau had gekregen van zijn nichtje Ineke ter gelegenheid van zijn vijfentwintigste huwelijksverjaardag. ‘Voor het opschrijven van al die mooie herinneringen aan al die mooie dagen’, had ze op haar eigen onnavolgbare manier gezegd. Sara had niets gekocht. ‘Vergeten, pappie, domweg vergeten’, had ze zich tegen hem aangedrukt met die onschuldige ogen van haar.

Geachte hoofdcommissaris,

Na veertig jaar dienst, inclusief de tijd op de politieschool, heb ik besloten om mijn leven een andere wending te geven.

Weet dat ik al die jaren, waarvan de meeste bij het korps van Aalst, steeds geprobeerd heb om blijk te geven van loyaliteit, inzet en plichtsbewustzijn.

Doorhalen, correctie: steeds geprobeerd heb om mijn uiterste best te doen.

Vanuit die gedachte heb ik besloten om vanaf het einde van het volgende jaar mijn pensioenrechten te laten gelden.

Doorhalen, correctie: besloten om met uw goedvinden vanaf het einde van het volgende jaar van mijn pensioen te genieten. Zo beschikt u over alle tijd om mijn vervanging te regelen. Ik zal ook al

het nodige doen om mijn opvolger bij te staan om zich in de functie in te werken.

Doorhalen laatste zin.

Hoogachtend,

Peter Devriendt

De schrijver sloot lange tijd zijn ogen en bleef stilzitten als een beeld. Er gingen allerlei gedachten tegelijk door zijn hoofd: een lege flat zonder zijn ex Chantal, zijn dochter Sara die het huis uit was, de steeds frequentere bezoeken aan de psychiater, zichzelf weer op de rit krijgen, eergevoel.

Devriendt opende zijn ogen, wierp geen blik meer op het papier voor hem, greep het op de tast, verscheurde het en knipte de lamp weer uit.

4

Het vliegtuig uit Tenerife stond al enkele minuten op de landingsbaan van de luchthaven van Oostende en stuurde de gebruikte vakantiegangers in hun bonte zomerkleding langs twee deuren tegelijk de striemende regen in, die werd aangeblazen door zes beaufort.

De Oostendse commissaris Jacob Doro, een corpulent mannetje op te korte beentjes, mollige armen, kaal, borstelige wenkbrauwen en een uit de kluiten gewassen snor, was nog in zijn handbagage aan het rommelen toen twee vreemde agenten de passagiersruimte binnenstapten en hem met zuinige gebaartjes en een haast onhoorbare stem verzochten om hen te volgen. In een bijgebouw van de luchthaven wachtte een man op hem, zeiden ze. Toen ze de naam noemden, liep er een koude rilling over zijn lijf. Hij kende die naam en de bijbehorende reputatie, maar de man zelf had hij al vele jaren niet meer gezien.

‘Wat een genoeg u hier te ontmoeten’, zei de man toen de commissaris als een misdadiger tussen de twee agenten de benepen ruimte binnenstapte, waar normaal de federale politie zat.

Achter zijn brede rug liepen regendruppels langs het glas gehaast door elkaar naar beneden. Hij stond op, kwam vanachter een ijzeren, gifgroene tafel op zijn bezoeker toe en drukte hem zo stevig de hand dat het pijn deed.

‘Het genoeg is helemaal aan mijn kant’, probeerde Doro te vergeefs met een grijns.

Zijn hele leven wist hij al dat humor de beste remedie was om de eerste seconden van soms de meest penibele momenten door te komen.

‘Kent u me dan nog?’ vroeg de man enigszins verbaasd.

‘Ik ken uw reputatie.’

‘Johan Vermeer, zoals de kunstschilder,’ stelde hij zich dan voor, ‘maar dat wist u natuurlijk al. Ik ben heel recent ad interim aangesteld als hoofd van de staatsveiligheid, commissaris. Dat wist u ongetwijfeld nog niet.’

Een ironisch glimlachje. Pas nu merkte Doro dat de twee begeleiders van daarnet geruisloos waren verdwenen. De man gebaarde om te gaan zitten op een aftandse stoel en nam zelf weer plaats achter de tafel. Hij graaide een leren tas van de grond, legde die op het bekraste tafelblad, deed de rits open en haalde een bundel tevoorschijn, waarin zijn dikke vingers begonnen te bladeren, zeker een minuut lang. Daardoor kreeg Doro de gelegenheid om hem nauwkeuriger op te nemen. Hij had niets meer van de viriele man van tien jaar geleden zoals hij in zijn hoofd zat. Zijn scherpe trekken van toen waren papperig geworden en zijn gerimpelde vest en hemd met krullende kragen zorgden voor een onverzorgde indruk. Alleen de springerige oogjes, die alles in één keer probeerden op te nemen, waren gebleven.

‘Dit hok betekent meer dan u kunt vermoeden, commissaris. Het tekent me ten voeten uit. Mensen in mijn positie blijven maar beter bescheiden en moeten zeker niet voor God spelen en te vaak de pers halen, wat met de vorige chef helaas wel het geval was. Zijn laatste jaar mocht hij alleen nog blijven omdat hij te veel geheimen kende. Tot het glas zijn beste vriend werd en de zuurtoevoer naar zijn hersenen dichtgedraaid leek. Slechte gewoonten wreken zich altijd. Maar daar gaat het nu even niet om.’

Hij was duidelijk een aanhanger van de monoloog gebleven. Hij maakte zijn voorganger af bijna zonder adem te halen.

‘Waarover gaat het dan wel? Waarom deze schertsvertoning?’
‘Ik heb u nodig, commissaris, daarom heb ik u hier gevraagd.
Dit kan later dus nog nuttig zijn.’

Hij schoof zijn kaartje over de tafel.

‘Is dit een manier om me te zeggen dat u me wilt gebruiken?’
vroeg Doro zo neutraal mogelijk.

‘Ik gebruik u niet meer dan u mij zult gebruiken, dat laatste zal
u pas later duidelijk worden.’

‘Dit moet een vergissing zijn. Met mijn pensioen in zicht ben
ik niet meer van plan om me in dingen te gooien met te veel voet-
zoekers en vossenklemmen.’

‘Het gaat om een zaak van staatsbelang.’ Vermeer wachtte om
de woorden goed te laten doordringen. ‘Dan gaat het niet om be-
velen, maar om burgerzin. Vandaar deze hele vertoning, om het
met uw woorden te zeggen. Ik wist dat u alleen op deze manier
geïmponeerd kon worden.’

‘U maakt me nieuwsgierig. En als ik weiger?’

‘Dat nieuwsgierig maken was de bedoeling. En over de gevol-
gen van het weigeren wil ik het liever niet hebben. Om het staats-
belang wordt niet gelachen, maar dat wist u ongetwijfeld al lang.’

‘De gevolgen?’

‘Ik ken mensen die heel doortastend te werk gaan. Stel u even
voor dat u geroyeerd zou worden en in het slechtste geval zelfs
een deel van uw pensioen zou verliezen, om van uw reputatie nog
maar te zwijgen.’ Even stilte. ‘Nog een laatste vraag om het af te
leren: houdt u van vissen, commissaris? Men heeft u op een golf-
breker vlak bij uw appartement namelijk meermaals bezig ge-
zien.’

‘Ik doe mijn best, ja. De vissen meestal wat minder.’

‘Weet u, ik houd ervan om te kijken hoe een vis spartelt wan-
neer hij bovengehaald wordt. Het ogenblik waarop je hem kunt
redden of veroordelen.’

‘Hebt u het nu over mij?’

‘Ik had het over die bekende van u, van wie ik met de minuut meer ben gaan denken dat u haar verkeerd hebt ingeschat.’

‘Haar?’

‘Nog een argument om u ervan te overtuigen mee te werken. Maar laat het ons daar straks in een aangenamer kader over hebben. Ik heb namelijk op uw naam vanmiddag om één uur gereserveerd in restaurant Marmite aan de kaaien. Op mijn kosten natuurlijk. U komt daar wel vaker, heb ik vernomen. U hebt dus nog wel even de tijd om thuis uit te pakken.’

Vermeer stond recht en opende de deur van het lokaal. Een frisse wind waaide naar binnen en deed deugd.

‘Toch nog dit: het komt iedereen goed uit het *need to know* te houden, een soort mentale hygiëne zeg maar. Kennis is macht en wie ze deelt, is ze kwijt, commissaris.’

Ze zaten aan het raam met uitzicht op de jachthaven, aan de tafel die Doro steevast voor zichzelf reserveerde.

Vermeer had in vergelijking met een paar uur terug een complete metamorfose ondergaan. Hij droeg nu een driedelig pak met een onberispelijk gesteven wit hemd en een kleurige das met allerlei prettige figuurtjes. Het geheel werd afgerond met moderne, bruine schoenen met blauwe veters.

Ze namen beiden hetzelfde menu: een spies gegrilde scampi-staartjes met lookboter als voorgerecht en gebakken grietfilet met wittewijnsaus, brunoise van groenten en bladerdeeg als hoofdgerecht.

‘Deze week wordt eindelijk besloten of ze het “ad interim” bij mijn functie zullen laten vallen’, was het eerste wat Vermeer zei. ‘Hoe hoger in rang je bent, hoe meer je gaat beseffen dat de politiek in het politiewerk vaak belangrijker is dan het politiewerk zelf. Je kunt dan alleen nog weerstand bieden door jezelf niet te

laten gebruiken. Dat heb ik gisteren ook gezegd tijdens de hoorzitting in de commissie Binnenlandse Zaken, waar zelfs de minister aanwezig was. Langs zijn neus weg liet die weten dat hij zou toezien op wat ik doe, maar over zijn steun als het mis zou gaan, heeft hij met geen woord gerept.’ Hij wachtte en keek Doro aan. ‘Maar natuurlijk heb ik u hier niet naartoe laten komen om een hoop gezwets te aanhoren. Laten we het daarom maar meteen over die foto hebben.’

Hij schoof een op A4-formaat uitvergroete, glanzende zwart-witfoto over de tafel richting de commissaris, gevolgd door een gele envelop, die met tape dichtgeplakt zat. Toen leunde hij helemaal achterover en wachtte af. Op de foto waren twee vrouwen en een man te zien op de zeedijk vlak bij het Kursaal van Oostende. Aan de passanten, de zonnekloppers op de banken en de vele kinderen in de gocarts te zien was hij genomen tijdens de zomervakantie. Al minstens twee maanden geleden dus. De beide vrouwen in witte pantalon en een lange, donkere bloes met brede, afhangende ceintuur droegen een tas met daarop de letters van dezelfde winkel in de Oostendse Kapellestraat, alsof ze daar samen waren gaan shoppen. De zonnebril, die hun halve gelaat bedekte, kon niet verhinderen dat Doro de grootste van de twee meteen herkende. De kleinste met het blonde pagekopje zei hem op het eerste gezicht niets. De man, slank en jong, was vanuit een hoek van vijfenveertig graden van achteren gefotografeerd, zodat zijn gezicht op de foto niet te herkennen was. Ondanks het schijnbaar warme weer droeg hij een kort, bruin leren vest met een motief op de achterkant, een tekening van een draak.

‘De vrouw links op de foto is Vicky Leyers. Ze heeft een tijdlang in mijn team gewerkt’, zei Doro zonder dat hem een vraag werd gesteld.

‘Vervangen door Marilyn Bos, als ik me niet vergis. Een sekspoes als zij moet toch problemen geven met haar collega